MALMEX 2018

Bilateral Frimärks- och Vykortsutställning i Malmö

DFF

FEPA

SFF

FACIT

AuctionHouse international

Postiljonen

Main Commercial Partner

SPINK

PHILASEARCH

postnord

event in skåne

part of business region skåne

Pris 20:-

SLESVIGS FRIMÄRKEN FRÅN 1920 – SÅ MYCKET MERA ÄN KATALOGBESKRIVNINGARNA

Av: Göran Persson

I de flesta frimärkskataloger avhandlas Slesvigs frimärksutgåva från 1920 på några få blad. Där hittar man normalt en kort beskrivning av tre utgåvor med 14 frimärken vardera; det är frimärken med tyska valörer i mark och pfennig, motsvarande frimärken övertryckta med bokstäverna "C.I.S" (Commission Internationale Slesvig), och en utgåva med danska valörer i kroner och öre övertryckta med texten "1.ZONE".

I en mycket kort sammanfattning är bakgrunden till frimärksutgåvorna att Danmark efter ett kort krig med Preussen 1863-64 tvingades avträda hertigdömena Slesvig och Holstein som innan dess lydde under den danske kungen. Detta innebar att en till stora delar danskspråkig befolkning nu fick tysk överhöghet. Efter första världskrigets slut framställdes krav på att de områden som hade dansk språkmajoritet skulle återföras till Danmark. Vid Versaillefreden beslutades att en folkomröstning skulle genomföras för att avgöra frågan. Inför folkomröstningen delades området i två zoner, en nordlig (1.ZONE) med en förväntad dansk majoritet, och en sydlig (2.ZONE) med en förväntad tysk majoritet.

Brev från den svenske kommissionären Oscar von Sydow till hans fru Mary på Residenset i Göteborg.

För att administrera folkomröstningen tillsattes en internationell kommission med medlemmar från Storbritannien, Frankrike, Norge och Sverige. Det dagliga arbetet leddes av en brittisk generalsekreterare. Den svenske kommissionären var landhövdingen i Göteborg, Oscar von Sydow, som året efter kortvarigt blev svensk statsminister.

Ge ut egna frimärken

Kommissionen bestämde sig för att ge ut egna frimärken. Myntfoten var från början tysk i hela området och tyska postregler gällde. Av detta skäl har den första frimärksutgåvan valörer i mark och pfennig. Övertrycken med texten "C.I.S" beskrivs ofta som tjänstefrimärken, men detta är inte korrekt. C.I.S-utgåvan fick bara användas av kommissionen och dess sekretariat. För tjänsteanvändning i övrigt gällde de preussiska tjänstebrevsreglerna.

Frimärkstecknaren August Carstens dyker något överraskande upp även som chef för kommissionens passkontor i Hamburg.

Det var inte bara Carstens som hade dubbla uppdrag. Detta brev är ställt till kommissionens postchef M.O. Raeder när han under cirka två veckor dubblerade som polischef(!) i byn Leck.

Den synnerligen begränsade användarkretsen är också orsaken till att upplagorna för C.I.S-frimärkena är minimala, 4600 exemplar vardera av pfennigvalörerna och 2100 exemplar vardera av markvalörterna

Folkomröstning gav dansk majoritet

Folkomröstningarna i de båda zonerna resulterade planenligt i en dansk majoritet i 1.ZONE och en tysk majoritet i 2.ZONE. Efter folkomröstningen skulle de båda områden skiljas åt. I ett tidigt skede av processen, 20 maj 1920, infördes dansk valuta och, bland mycket annat, danska postregler i 1.ZONE. Detta gjorde det nödvändigt att ta fram frimärken i danska valörer. Framtagningen underlättades av att man valde samma utformning som för utgåvan i tyskt mynt. För att lättare kunna skilja utgåvorna åt så övertrycktes de nya frimärkena med "1.ZONE".

Uppdelningen avslutades 16 juni då kommissionen avgick och 2.ZONE återgick till att vara en del av Tyskland och tyska frimärken återinfördes. Vid denna tid återstod en del formalia på den danska sidan. 1.ZONE fick därför formellt inte dansk överhöghet förrän 9 juli då danska frimärken infördes.

Så mycket mera för variantsamlaren

Förutom tre serier med sammanlagt 42 frimärken utgavs också åtta brevkort. Tre av dessa var i tysk valuta med valörerna 7½, 10 och 15 pfennig. Liksom frimärkena övertrycktes även dessa med "C.I.S" för kommissionens egen användning. Två brevkort var i dansk valuta med valörerna 7 och 10 öre, övertryckta med "1.ZONE".

Postalt använda C.I.S-brevkort är mycket sällsynta. Det finns kanske inte mer än 20-30 stycken bevarade.

Trots den lilla utgivningen är området ett eldorado för variantsamlaren. Det finns mängder med varianter, framförallt i frimärksbilderna men också i övertrycken. Bara ett fåtal redovisas i de stora katalogerna. I mera detaljerade uppställningar hittar man över 200 varianter hos pfennig/markvalörerna och omkring 250 hos grundmärket av den danska 1.ZONE-utgåvan - och det finns fler att upptäcka! Dessutom finns ett 20-tal övertrycksvarianter hos 1.ZONE-övertrycken. Varianter förekommer även på brevkorten.

Mera för den posthistoriskt intresserade

Ur posthistoriskt perspektiv finns minst lika mycket att hämta. Slesvigfrimärkena infördes samma dag som kommissionen tillträdde i Flensburg, 25 januari 1920. Därefter kommer postala förändringar slag i slag;

6 maj nya (tyska) posttaxor i hela området

20 maj danska frimärken och danska posttaxor införs i 1.ZONE

16 juni tyska frimärken återinförs i 2.ZONE

1 juli nya danska posttaxor införs i 1.ZONE

9 juli danska frimärken införs i 1.ZONE

Förändringarna innebar att portoperioderna blev korta och befolkningen i området var liten. Särskilt för 1.ZONE är exempel på andra posttjänster än vanliga brev och brevkort svåra att hitta. Även försändelser som normalt betraktas som vanliga, exempelvis rekförsändelser, uppträder sparsamt på marknaden.

För att krydda anrättningen så var blandfrankeringar tillåtna vid alla de tillfällen när nya frimärken infördes. Flera av dessa är mycket svåra att hitta.

25-26 jan kl. 13 blandfrankering med Slesvigs utgåva och tyska frimärken

20-27 maj blandfrankering med Slesvigs båda utgåvor i tyska och danska valörer

16-23 juni blandfrankering med Slesvigs utgåva och tyska frimärken (andra gången)

9-17 juli blandfrankering med 1.ZONE-frimärken och danska frimärken.

Frimärkena användes även som stämpelmärken på pass, visum, körkort, etc. Här visas ett visum utställt vid kommissionens passkontor i Hamburg. Notera frimärkstecknarens namnteckning i nedre högra hörnet.

Till detta skall läggas att det även förekommer blandfrankeringar med dels C.I.S-utgåvan, dels med Preussiska tjänstefrimärken. Båda var fullt legitima, men det fanns normalt inga skäl att använda sådana kombinationer. De är därför extremt sällsynta.

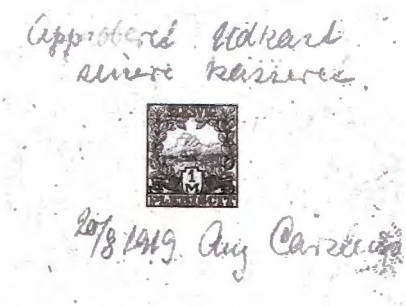
Blandfrankering med de två olika utgåvorna av Slesvigs frimärken. Inrikes brev i första viktklassen. Portot var 40 pfennig i tysk valuta eller 15 öre i dansk. Portot täcks därmed till 87,5 % av frimärken i tysk valuta och till 66,7 % av frimärken i dansk valuta, vilket tillsammans var tillräckligt.

Blandfrankeringar med de två olika Slesvigutgåvorna 20-27 maj är extra spännande. Regeln var att om man använde frimärken i tysk valuta så gällde tyska portosatser och om man använde frimärken i dansk valuta så gällde danska portosatser. Vid blandfrankering fick man räkna ut procentandelar av respektive portosatser. Detta var naturligtvis oerhört opraktiskt. För de flesta var det nog tillräckligt svårt att tillämpa de nyinförda danska posttaxorna. Exempel på sådana blandfrankeringar är därför mycket ovanliga. När man ser dem är de nästan alltid "gjorda" i den bemärkelsen att den ena eller den andra valutan är tillräcklig för att täcka hela portot.

Mycket mera för den som vill fördjupa sig

För alla utgåvor gjordes provtryck. Katalogerna innehåller ingenting om dessa. I specialartiklar kan man hitta information om provtrycken för den första utgåvan i mark och pfennig.

Det första provtrycket för markvalörerna har en intressant historia. Det första förslaget godkändes snabbt. Alltför snabbt skulle det visa sig, för kort därefter upptäcktes att om man betraktade frimärksbilden som en "fixeringsbild" så kunde både en pickelhuva och en örn framträda. Det var naturligtvis helt oacceptabelt att inför en folkomröstning ge ut frimärken som kunde tolkas som att de hade ett dolt budskap i form av tyska symboler. Godkännandet fick därför återtas och man fick börja med att utveckla en ny frimärksbild.

Frimärkena tecknades av dansken August Carstens. Bilden visar ett provtryck av valören 1 mark med Carstens egen anteckning "Approberat udkast senare kasseret - 20/8 1919 Aug. Carstens".

Uppseendeväckande fadäs

Den kanske mest uppseendeväckande fadäsen är ändå den postala användningen av provtryck av brevkorten i tysk valuta. Provtrycken är gjorda med en kliché i valören 20 pfennig, vilken aldrig var aktuell att ges ut. På något sätt kom Oscar von Sydows fru Mary över ett antal provtryck. Kanske låg de helt enkelt och skräpade på Oscars skrivbord. Hon använde dessa för sin privata korrespondens, sannolikt helt ovetande om att det var provtryck. Idag känner vi till sex använda provtryck, alla sända till Marys släktingar i Sverige. Givetvis stora rariteter även i ett globalt filatelistiskt perspektiv.

Provtryck av brevkort i valören 20 pfennig sänt rekommenderat till Göteborg. Portot är korrekt, 45 pfennig. Posten har accepterat värdestämpeln på brevkortet trots att någon sådan valör aldrig gavs ut. I ett annat brevkort hänvisar Mary von Sydow till problem med att posten stjäls – förmodligen var det C.I.S-frimärkena som redan under sin användningstid var stöldbegärliga.

Essäer aldrig beskrivna

Essäer för C.I.S-övertrycken har författaren aldrig sett beskrivna. Det finns tre typer, två med bokstäverna "C.I.S" i olika storlekar, alltid parvis, och en där bokstäverna "C.I.S" visas i en sköld av en typ som kommissionen använde i flera andra sammanhang. Det finns ett par exempel där man även provat olika utformningar genom att helt enkelt skissa med bläck direkt på frimärket. Man får intrycket att det nog gick ganska fort när utformningen av övertrycken togs fram.

Essäer med C.I.S-övertryck i två olika storlekar på 10 och 40 pfennig frimärken, det senare med ytterligare utkast tillfört med bläck, samt essä med C.I.S i sköldutförande på 25 pfennig.

På samma sätt är det svårt att hitta beskrivningar av provtrycken för 1.ZONE-utgåvan. På privat hand finns provtryck av grundmärket utan övertryck i valörerna 5 och 10 kroner. Dessutom förekommer otandade provtryck av de slutligt godkända märkena i alla valörer.

Provtryck av grundmärket för 1.ZONE-utgåvan i valören 10 kroner.

Provtryck av den slutliga utformningen av valören 10 kroner med 1.ZONE-övertryck. "Godkent 27/5 1920 Hertz" (postförvaltningens kontrollant), viket är sju dagar efter den officiella utgivningsdagen.

Till sist

Det finns naturligtvis mycket mer att berätta om Slesvigs frimärken än vad som kan beskrivas i en kort artikel. Till exempel ledde införlivandet av 1.ZONE i Danmark till att nya stämplar infördes i området. Stämplar på Slesvigs frimärken har korta användningsperioder och är idag ett attraktivt samlingsområde.

För den som vill fördjupa sig i Slesvigs frimärken följer här några allmänna referenser.

Referenser

1. H. Andersen, Die Briefmorken von Nord-Schleswig, Heft 8 der Schriftenreihe Neues Handbuch der Briefmarkenkunde, Bund Deutscher Philatelisten E.V., Frankfurt am Main , Tyskland (1962).

2. F.D. Correll, Den Slesvigske folkeafstemning, Posthistorisk Tidskrift, 25(3), (1997), pp. 139-148, och 26(2), (1998), pp. 87-98.

3. R. Bechsgaard, Katalogisering og Prisliste over varianter i frimaerker (1.ZONE), København, Danmark (1970).

4. H.D. Lutz, Die Plattenfehler des Abstimmungsgebiets Nordschleswig, Selbstverlag, Villingen-Schwendingen, Tyskland.

5. Sönderjyske Poststempler Indil 1920, 2nd Ed., DAKA Forlog, Tervuren, Belgien (1999).

samlamera!

Bli säljare på Samlamera!

- Sälj frimärken, vykort, mynt, bältesspännare och tillbehör
- Sälj via egen webshop med fasta priser
- Testa klubbauktioner

Bli köpare på Samlamera!

- Köp frimärken, vykort, mynt, bältesspännare och tillbehör
- Välj bland 100.000 objekt
- Gör fynd!

Helt utan provison
för medlemmar

www.samlamera.se

THE SWEDISH – DANISH POSTAL AGREEMENT 1.7.1852 – 30.9.1865 – THE NEAR ZONE RATES

By: Peter Wittsten

The Agreement was signed the 29. May 1852 in Copenhagen by Otto Wilhelm Stael von Holstein on behalf of the Swedish government and the Swedish King Oscar I on the one side and by Otto Sophus Danneskiold-Samsöe on behalf the Danish government and the Danish King Fredric VII on the other side. The agreement was to be valid for 13 years in a period of major postal developments.

The agreement replaced a postal agreement signed in 1847 and valid as from 1.1.1848 and introduced fixed rates between the two countries long in advance of the domestic fixed unit rates in the two countries.

POST-CONVENTION

EMELLAN

SVERIGE OCH DANMARK.

——Wi **OSCAR**, med Guds Nåde, Sveriges, Noriges, Göthes och Wendes Konung, göre veterligt: att som Wi och Wår Kärälskelige Broder och Frände, den Stormägtigste Högborne Furste och Herre, Herr **FREDRIC VII**, Danmarks, Wendes och Gothis Konung, Hertig till Slesvig, Holstein, Stormarn, Ditmarsen, Lauenburg och Oldenburg, för godt funnit, att träda i underhandling till afslutande af en ny, och med Wåre undersåters gemensamma fördel öfverensstämmande Post-Convention emellan Sverige och Danmark: och Wi till vinnande af detta mål, utnämnt Wåre befullmägtigade Ombud, nemligen Wi, å Wår sida, Oss älskelig, Wår Troman, Kammarherren, Öfver-Post-Direktören, Kommendören med Stora Korset af Wår Nordstjerne-Orden, Välborne Friherre *Otto Wilhelm Stael von Holstein;* och Hans Majestät Konungen af Danmark, å Dess sida, Dess General-Post-Direktör, Storkors af Dess Danebrogs-Orden, Kommendören med Stora Korset af Wår Nordstjerne-Orden och Storkors af Wår S:t Olofs-Orden samt Riddaren af Kongl. Preussiska Röda Örns-Orden med Stjernan, Grefve *Otto Sophus Danneskiold-Samsöe,* hvilka, efter att hafva utvexlat deras Fullmagter och funnit dem efter öfligt bruk uppsatte, gode och giltige, den Tjugo Nionde Maj innevarande år hafva i Köpenhamn slutit, undertecknat och beseglat en Convention, lydande ord för ord, som följer:

The first page of the postal agreement. Very interesting to study the long personal titles and that the agreement is "new, and the common benefit for the subjects of the two countries".

The agreement is valid for all of Sweden (not including Norway) and all of Denmark including the Danish Dutchies Schlesvig, Holstein and Lauenburg.

The postal agreement is supplied with a handwritten document ("Expeditions Reglemente") that describes the daily routines, and an enclosure dated 14.6.1852 describing all foreign postal rates in table format valid at the time.

Head lines in the Agreement:

- All mail can be sent totally paid or totally unpaid, partly payments are not accepted (§4)
- The postage rate is normally divided equally between the countries with the origin country to pay the sea rate (§5)
- First weight class is up to 1 Lod – equal to about 15 gram
- Progression is one added basic rate per extra Lod (§6)
- Near zone rates are defined as "the rate for mail between the cities of Helsingborg, Landskrona or Malmö one the one side and Copenhagen or Helsingør on the other side, and in addition also mail between Ystad and Bornholm". The rate is half the normal rate or 6 skilling banco as the Swedish rate and 8 RBS as the Danish rate. The mail can be sent by ship or by ship and landtransport.

1.7.1852 – 30.6.1855: The Skilling Banco period in Sweden

Denmark introduces stamps to pay domestic rates already 1. April 1851. It was though not allowed to be used on foreign mail until 15.7.1854 (with exception for the 4 RBS rate for printed matters to Sweden). 15.7.1854 is thus the first possible date for use of mail paid with stamps from Denmark and 1.7.1855 the first date to pay the Swedish rate with stamps.

Unpaid 1st weight class letter from Malmö dated 22.10.1852 to Copenhagen

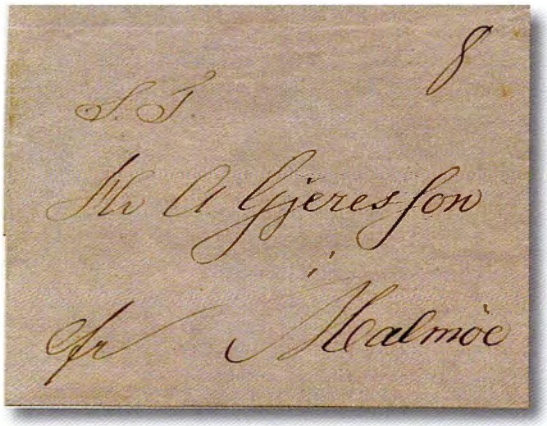

Letter dated inside Malmö 22 okt 1852 sent to Copenhagen,, where correct postage due of 8 RBS in Danish currency (equal to 6 sk. bco) is noted in red. Cancelled with the Copenhagen compass canceller the same day 22.10.1852.

Prepaid 1st weight class letter from Copenhagen to Malmö cancelled 10.5.1854

Letter sent from Copenhagen prepaid in cash 8 Skilling in Danish currency (equal to 6 sk. bco) and fr for franco in manuscript. Correctly cancelled in Copenhagen with KJØBENHAVN 10.5.1854.

Prepaid 1st weight class letter from Helsingborg dated 13.8.1856 to Copenhagen

Letter sent from Helsingborg to Copenhagen and prepaid with 2x3 skilling banco. Both stamps in shade a. The rate is split equally between the countries and Sweden pays the ship fee.The only recorded cover with 2x3 skilling banco.

1.7.1858 – 30.9.1865: The öre period in Sweden

Sweden had already the 3rd of February 1855 decided to change the currency from skilling banco to öre with an exchange rate of factor 3, so that 1skilling banco is equal to 3 öre. But the change to öre value for stamps was first confirmed by the Swedish Postal authorities the 17th December 1857 with change to be done in 1858. The change in the postal agreement was confirmed between the countries in July 1858.

Prepaid 1st weight class letter from Landskrona dated 16.2.1865 to Copenhagen

Letter sent from Copenhagen 12.6 to Malmö and correctly prepaid with 2x4 skilling 1858 issue (3rd printing June 1860). The letter is handled by the post offices and the rate is split equally between the countries. Denmark pays the ship fee.

Prepaid 1st weight class letter from Landskrona dated 16.2.1865 to Copenhagen

Letter sent from Landskrona 16.2.1865 to Copenhagen and correctly prepaid with Coat of Arms 2x9 öre in shade c. Also cancelled KJØBENHAVN 16.2 on the back side. The letter is handled by the post offices and the rate is split equally between the countries. Sweden pays the ship fee.

Unpaid 1st weight class letter from Copenhagen 19.1.1864 to Landskrona

Letter sent from Copenhagen to Landskrona 19.1.1864. Unpaid letter with correctly postage due 18 öre struck in Helsingborg with a handstamp engraved in Denmark. Also cancelled HELSINGBORG 20.1.1864. The letter is handled by the post offices and the rate is split equally between the countries. Denmark pays the ship fee.

Development in weight and progression 1848 – 1869.

The weight and progression as well as postal rates was changed over the period according to the Postal Agreements. The 1848 agreement specifies the weight in Colonish Lod which is equal to 15,5 gram. The 1852 Postal Agreement specifies the weight in Swedish Lod or Danish Lod which is equal to 15 (S) - 15,5 (DK) gram. The 1865 Postal Agreement specifies the weight in Qvint and 3 Qvint is equal to about 15 gram. Weight and progression is calculated as follows with the rate noted as the full rate in Swedish Sk. bco. or öre (1 skilling bco is equal to 3 öre) for a normal letter.

Weight class	1848		1852		1865	
	Gram	Base rate sk. bco (*)	Gram	Base rate sk. bco (**)	Gram	Base rate öre (sk. bco)
1.	11,6	18	15	12	15	17 (ca 5)
2.	15	27	30	24	30	34 (ca 11)
3.	22,5	36	45	36	45	51 (17)
4.	30 (***)	45	60	48	60	68 (ca 23)

(*) The rate between Copenhagen-Malmö and Helsingör-Helsingborg is only 4 skilling banco
(**) Note that the near zone rates 1852 – 1865 are half the rates noted above
(***) The rate progression means that the rate for a letter of 60 gram is 80 sk. bco 1848 - 1852!

The conclusion is that the allowed weight is increased over the period and the base postage rate is dramatically decreased with exception for the near zone rates in Øresund.

Prepaid 2nd weight class letter from Malmö dated 27.7.1865 to Copenhagen

Letter sent from Malmö to Copenhagen and prepaid with Coat of Arms 12 öre in shade g1 and 24 öre in shade b2. The only recorded cover in the 2nd weight class. The letter is handled by the post offices and the rate is split equally between the countries. Sweden pays the ship fee.

It is important to know details in the agreements to understand marks and cancellations on the covers.

The Postal agreement specifies that the mail to and from the ships are handled by the ship captain and that the Postal offices in both countries handles the mail from the post office to the captain of the ship. Later in the period it was possible to deliver the mail directly to the ships – see below under Ship letter.

All letters have to be chartered with a number on the cover. The letter shall be noted on documents in both countries to be able to calculate how the total income shall be divided between the countries, which should be done once a month.

The agreement also specifies that all letters has to be marked or cancelled with the name of city of the origin and the date. Further the mail shall be cancelled on arrival to the postal office in the receiving country.

All letters with a weight over 1 lod has to be marked with the weight as done on the cover below or marked with the weight class as done on the cover above.

www.malmex2018.se

Prepaid 2nd weight class letter from Copenhagen to Helsingborg 29.3

Letter sent from Copenhagen to Helsingborg correctly prepaid with 4x4 skilling 1858 issue. One of two recorded cover in the 2nd weight class. The letter is handled by the postal offices, and the rate is split equally between the countries. Denmark pays the ship fee. The letter is delivered to a mailbox outside a post office. Thus cancelled with the KJØBENHAVN K B mark. All such letters must be weight controlled before delivery, and the weight 1½ (Lod) is noted on the cover, and which is 2nd weight class. Correctly paid 16 skilling.

Ystad - Bornholm.

The near zone rates are also applicable for mail between Ystad and major villages on the island of Bornholm. I have previously not seen any covers paid with stamps until this cover surfaced on an a Postiljonen auction in autumn 2017. I do not have accurate records of stampless covers, but we hope to see that as well in the future.

Prepaid 2nd weight class letter from Ystad to Rønne 3.5.1861

Letter sent from Ystad to Rønne, Bornholm, overpaid with 3 öre with 9 öre plus 12 öre Coat of Arms The letter is handled by the postal offices and the rate is split with 12 öre to Sweden and 9 öre to Denmark. Sweden pays the ship fee.

Ship letters

It is of course natural that all mail between Sweden and Denmark had to cross water. The mail traffic crossing Öresund increased substantially over the period and the Postal Authorities singed agreements with ships to carry mail. Several curious details are to be found in the agreements as:

The Postal Agreement though stated in §2 that if the Sender wanted to send the mail with a ship without a Postal agreement it was allowed so buy writing the ship name on the letter and paying the rate only to the border.

In the period until 1. May 1857 it was also possible to deliver a letter directly to the ship, but it was to be considered as unpaid and the recipe had to pay postage due. Furthermore, even if the letter was franked with stamps, the value of the stamps was not acknowledged. An amendment came in force 1. May 1857 and it was allowed to prepay letters and deliver them directly to the ship. Some of the ships as "Hamlet" and "Ophelia" had mailboxes on the ships. The mailboxes are believed to be fully exchanged by the captain and the Postal authorities at the harbor. This is assumed as a mailbox in the Danish Postal Museum has holes in the back to make the exchange quicker. Both Sweden and Denmark later introduced cancellors as FRA SVERRIG; FRÅN DANMARK (1865) or ÅNGBÅTSPOST FRÅN DANMARK (1862) for this kind of ship letters.

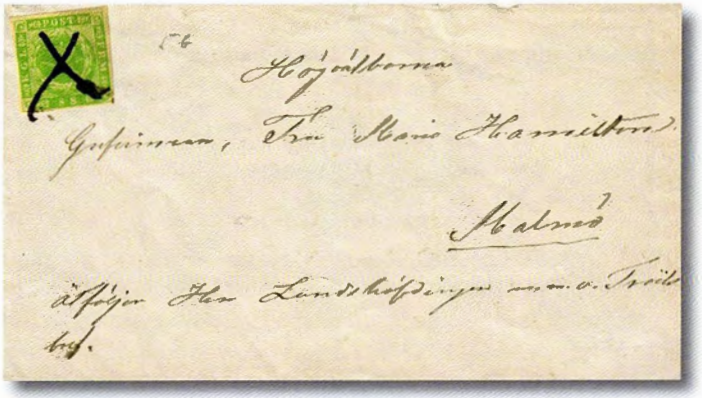
Prepaid 1st weight class letter from Malmö to Copenhagen 26.6.1862.

Letter sent to Copenhagen correctly prepaid with 2x9 öre Coat of Arms in shade b the letter is delivered directly to the ship and thus cancelled in Copenhagen at arrival with the Copenhagen circular 1 mark. Also cancelled with the circular FRA SVERRIG 26.2.1862. The rate is divided equally between the countries. Sweden pays the ship fee.

A major challenge is to determine if a letter sent from Denmark to Sweden between the near zone cities in fact is a near zone rate as the rate 1st weight class base rate - valid from 1.10.1865 to 30.6.1869 – was changed from 16 skilling to 8 skilling and thus equal to the near zone rate in the previous period. Some letters from Denmark is only cancelled with a date without year canceller. If we are lucky we can find a dated content to verify the year or a mark on arrival in Sweden. If not, we need to analyze the printings and year for that issue, which is done for a few examples above or as shown below.

Prepaid 1st weight class letter with near zone rate (?) privately carried and ink cancelled.

Letter sent from Copenhagen to Malmö, paid with 8 skilling (1857 issue – only one printing). The letter is privately carried and cancelled with an ink cross. This issue was replaced by the 1858 issue, and it is thus almost certain that it is near zone rate.

Prepaid 1st weight class letter with near zone rate (?) cancelled ÅNGB BREF FRDANMARK

Letter (Pictured upside down) sent from Denmark to Helsingborg, paid with 8 skilling (1864 issue). Cancelled with the very rare ÅNGB.BREF FRDANMARK canceller. The canceller was in use 1861 to 1871 and thus no indication for the year of use on this letter. But an analyze of the printing determine the stamps to be of printing wich was delivered in August 1866. Which means that this is not a near zone rate cover.

Finally, a beautiful cover where it is obvious that the letter is sent after 1.10.1865 and thus not a near zone rate letter:

Letter sent from Copenhagen 12.11.1867 to Landskrona and correctly prepaid with 8 skilling .(1858 issue). Delivered to the mailbox on the ship and cancelled on arrival in Landskrona. The letter is handled by the post offices and the rate is split equally between the countries. Denmark pays the ship fee.

Rarity summary for covers with near zone rates and paid with stamps.

Covers from Denmark		Covers from Sweden	
1st weight class – 8 skilling		***1st weight class – 6 sk. bco or 18 öre***	
2x2 skilling + 4 skilling (1858 issue):	1K	2x3 skilling banco:	1K
8 skilling (1857 issue):	about 8-10	6 skilling banco:	5K
8 skilling (1858 issue):	3K	18 öre (2x9 öre Coat of Arms):	
2x4 skilling (1858 issue):	about 6-10		
2x4 skilling (1862 issue:	1K		
2x4 skilling (1863 issue):	2K		
2x4 skilling (1864 issue):	3K		
2nd weight class – 16 skilling:		***2nd weight class – 12 sk. bco or 36 öre***	
4x4 skilling (1858 issue)	1K	36 öre (12+24 öre Coat of Arms):	1K
4x4 skilling (1864 issue)	1K		

Ref:

Peter Wittsten. Sweden 1855 – 1872. The first five stamp issues. Awarded 4 Large Gold at FIP exhibition.

Peter Wittsten. Mail in the Oresund region 1848 – 1865. One frame exhibit. Gold in Oldenburg 2017.

Kersti & Bertil Larsson: Postage Due Mail before 1892 published as XpoNAT IV by SFF

Åke Rietz: Svenska Försändelser till Utlandet före UPU.

Karsten Jensen: Danske frimærkefrankerede forsendelser til og fra udlandet.

Billgren, Bjäringer, Stone: Swedish Letter Rates to Foreign Destinotions

Kurt Hansen og Ole Maintz: Skibspost til og fra Danmark i midten af 1800-tallet

D.A Dromberg: Ångfartygspost i Östersjöområdet 1839-1875

EN RETURPAKKE MED LEVENDE PLANTER

Af Niels Kristian Hansen

I denne artikel vil jeg bla. vise nogle eksempler på hvad der gået igennem Malmø af forskellige slags pakker. Man må sige at post- og toldpersonalet skulle være parat til lidt af hver.

En af de spændende områder inden for dansk posthistorie er behandlingen af returpakker fra udlandet.

Reglen var, at når man sendte en pakke til udlandet, betalte man kun for udsendelsen. Hvis pakken således ikke blev afhentet af modtageren eller nægtet modtaget og derfor skulle returneres, skulle der betales returporto, toldgebyr mm. af den oprindelige afsender. Til dette brugte man portomærker.

Udregningen af denne returporto inkl. told, lager mm. kan være en større og nogle gange næsten umulig opgave.

Som illustration af forholdene med returporto for pakker fra udlandet vises dette adressekort for en pakke levende planter til Sverige afsendt fra Odense den 4.5.1923 til Söderhamn via Malmø. Adressekortet er ankomststemplet i Søderhamn den 8.5.1923.

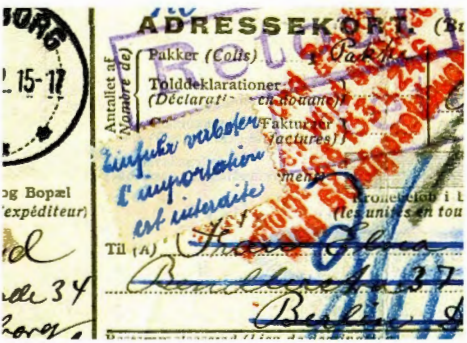
Pakken er returneret og er påsat portomærker i Odense afstemplet 5.6.1923

Man kan ikke lade være med at tænke på om afsender har været særlig glad for at betale 5 kr. og 10 øre for de returnerede planter, som formodentligt ikke har været så levende længere, hvis ikke en eller anden omsorgsfuld post- eller toldmedarbejder har givet planterne vand undervejs.

De 2 andre adressekort, som jeg vil vise tilhører Ib Krarup Rasmussen og viser eksempler på hvad man har fået lov til at sende, nemlig en slagtet kalkun samt hvad der ikke gik, nemlig pølser til Tyskland.

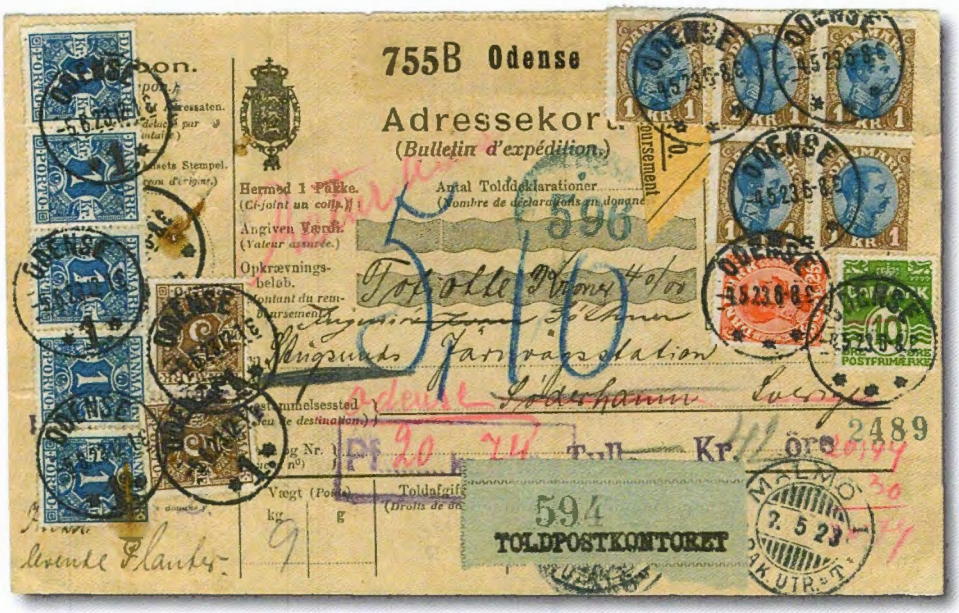
Det er formodentligt godt, at kalkunen blev sendt i januar måned 1924. Man tør ikke tænke på, hvordan den havde haft det, hvis den var blevet sendt midt under en varm sommer og havde været undervejs 5 dage.

Det er faktisk ikke givet at man altid må sende ting som madvarer til udlandet. Der er således eksempler på pakker som er gået retur og afsenderen har måtte betale for returportoen. Det sidste adressekort viser et sådant eksempel, hvor man har forsøgt at sende pølser til Tyskland, hvilket man ikke måtte og pakken er derfor returneret. Pakken er påsat en håndskreven etiket: " Einfuhr verboten – l'importation est interdite". Dette er meget usædvanligt, da man normalt brugte færdiglavede etiketter til dette.

Pakken er påsat en håndskreven etiket: " Einfuhr verboten – l'importation est interdite"

En interessant detalje på dette adressekort er det røde stempel: "Entfernung und Zerstürung des Briefmarken wird strafrechtlich verfolgt §§ 133 u. 246 der Strafgesetzbücher". Dette stempel ses hyppigt på adressekort til Tyskland i slut 20erne begyndelsen af 30erne. Ja, der har desværre altid været folk med lange fingre, også hos postvæsnerne.

Adressekort sendt den 4.5.1923 fra Odense til Söderhamn, Sverige for en forsendelse levende planter på 9 kg med en postopkrævning på 28 kr og 40 øre. Forsendelsen er ankommet til Malmø den 4.5.1923 hvor det er oplagt på Toldpostkontoret, hvor det pålægges told på 42 øre. Forsendelsen videresendes fra Malmø den 7.5.1923. Forsendelsen ankommer herefter til Söderhamn den 8.5.1923. Forsendelsen bliver returneret og ankommer til Odense den 5.6.1923

Takst:

Pakker, Sverige (1.10.1923 – 1.8.1924), 5 – 6 kg:	250 øre
Pr. yderligere 1 kg: 80 øre:	240 øre
Postopkrævning (1.2.1921 – 1.7.1930), 5 – 50 kr.:	45 øre
	535 øre

Returporto mm.:

Pakker, Sverige (1.10.1923 – 1.8.1924), 5 – 6 kg:	250 øre
Pr. yderligere 1 kg: 80 øre:	240 øre
Toldgebyr:	20 øre
	510 øre

Fortsætter næste side!

Adressekort for pakke på 3,6 kg (en slagtet kalkun) sendt den 15.1.1924 fra Humlum til Bollnæs, Sverige, hvor det er ankomststemplet 20.1.1924.

Takst: Pakker, Sverige (1.10.1920 - 1.8.1924), 3 - 5 kg: **170 øre**

I den svenske told er der opkrævet 0,75 kr. sammen med et toldgebyr på 20 øre (den grønne etiket).

Adressekort for en pakke med pølser på 10 kg sendt den 7.10.1932 fra Faaborg til Berlin, Tyskland.

Takst: Pakker, Tyskland (1.11923 - 1.4.1933), 5 - 10 kg.: **355 øre**

Da pakken indholder pølser, som ikke må sendes til Tyskland sendes den retur og bliver på bagsiden af adressekortet påskrevet "Zurück an Absender. Annahme verweigert wegen Einführverbot von Wurst etc. Berlin 10/X 32 - H. Stenthal"

På forsiden af adressekortet er der påsat en etiket med teksten "Einfuhr verboten - l'importation est interdite".

Returportoen på 360 øre er påsat bagsiden af adressekortet med danske portomærker.